

ZAKON

O POSEBNIM PRAVIMA DOBITNIKA RATNIH PRIZNANJA I ODLIKOVANJA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se prava, uslovi i postupak za ostvarivanje prava dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova porodice poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, pripadnika Armije Republike Bosne i Hercegovine, Hrvatskog vijeća obrane i Ministarstva unutrašnjih poslova, za vojne zasluge u odbrambeno- oslobodilačkom ratu/domovinskom ratu od 18.9.1991. godine do 23.12.1995. godine.

Član 2.

Dobitnik ratnog priznanja ili odlikovanja u smislu ovog zakona, smatra se državljanin Bosne i Hercegovine, koji je u periodu iz člana 1. ovog zakona, više puta iskazao ličnu hrabrost, požrtvovanost i lični doprinos u borbi za odbranu i oslobođenje Bosne i Hercegovine, odnosno koji se naročito istakao u oružanom suprotstavljanju agresoru ili koji je doprineo proširenju slobodnih dijelova Bosne i Hercegovine, pa mu je u skladu sa propisima dodijeljeno ratno priznanje ili odlikovanje:

Značka "Zlatni ljiljan" Red hrvatskog trolista

Orden slobode Red bana Jelačića

Orden heroja
oslobodilačkog rata Red Nikole Šubića Zrinjskog

Orden oslobođenja Red kneza Domagoja s ogrlicom

Orden zlatnog grba sa
mačevima Red hrvatskog pletera

Orden zlatnog ljiljana sa
zlatnim vijencem

Orden zlatnog ljiljana sa
srebrenim vijencem

Medalja za hrabrost

Medalja pobjede

Medalja otpora

Medalja za vojne zasluge

Policajska medalja za hrabrost

Zlatna policijska značka-zvijezda

Srebrena policijska zvijezda

Srebreni štit

Član porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja, je član uže porodice lica iz stava 1. ovog člana, bez obzira kada je nastupila smrt dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja (u daljnjem tekstu: član porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja).

Užu porodicu u smislu stava 2. ovog člana sačinjavaju: bračni drug, djeca rojena u braku i van braka, usvojenici i pastorčad, kao i roditelji neženjenog poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja koji iza sebe nije ostavio porod.

II - PRAVA DOBITNIKA RATNIH PRIZNANJA ILI ODLIKOVANJA

Član 3.

Lica iz člana 2. ovog zakona imaju pravo na sva prava regulisana Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/04) i drugim propisima iz oblasti boračko-invalidske zaštite, kao i pravo na:

1. njegu i pomoć drugog lica pod uslovima propisanim u Zakonu o pravima boraca i članova njihovih porodica;
2. obavještanje o smrti putem javnih medija, organizovanje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti;
3. naknadu troškova ukopa-sahrane i podizanje nišana- nadgrobnih spomenika;
4. zdravstvenu zaštitu, liječenje u inostranstvu, banjско liječenje u obimu koji je propisan za vojne invalide;
5. prioritet pri zapošljavanju pod jednakim uslovima;
6. prioritet pri korišćenju programa nadležnih službi za zapošljavanje pod jednakim uslovima;
7. novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti;
8. prioritet upisa u obrazovne ustanove pod jednakim uslovima, besplatne obavezne udžbenike za redovno školovanje;
9. prioritet pri dodjeli stipendija i smeštaj u lačke i studentske domove za redovne učenike i studente pod jednakim uslovima;
10. prioritet pri rješavanju stambenog pitanja pod jednakim uslovima;
11. prioritet pri zakupu ili otkupu poslovnog prostora pod jednakim uslovima;
12. oslobođenje od plaćanja naknade za pogodnosti i naknade za uređenje građevinskog zemljišta i obaveze naknade za dodijeljeno gradsko-građevinsko zemljište;
13. povlastice u gradskom prevozu, u skladu sa važećim propisima;
14. mjesečni novčani dodatak i
15. povoljnije uslove penzionisanja..

Prioritet pod jednakim uslovima iz stava 1. tač. 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovog člana, smatra se prednost pod jednakim uslovima u okviru boračke kategorije kojoj pripada lice iz člana 2. ovog zakona (demobilisani borci, ratni vojni invalidi, članovi porodice poginulog, umrlog ili nestalog borca).

Član 4.

Prava iz člana 3. tač. 1. do 13. ovog zakona, propisaće kantoni prema zadnjem mjestu prebivališta korisnika prava prema ovom zakonu, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

III - MJESEČNI NOVČANI DODATAK

Član 5.

Dobitnik ratnog priznanja ili odlikovanja iz člana 2. st. 1. ovog zakona, ima pravo na: mjesečni novčani dodatak uz penziju, mjesečni novčani dodatak uz platu i mjesečni novčani dodatak uz novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, odnosno mjesečni novčani dodatak za vrijeme nezaposlenosti (u daljnjem tekstu: mjesečni novčani dodatak).

Osnovica za utvrđivanje mjesečnog novčanog dodatka prema ovom zakonu je prosječna mjesečna neto plata isplaćena u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini, prema podacima nadležnog Federalnog zavoda za statistiku (u daljnjem tekstu: osnovica).

Mjesečni novčani dodatak iz stava 1. ovog člana iznosi 50% od osnovice, za ratna priznanja ili odlikovanja:

Značka "Zlatni ljiljan" Red hrvatskoga trolista

Orden slobode Red bana Jelačića

Orden heroja
oslobodilačkoga rata Red Nikole Šubića Zrinjskog

Orden oslobođenja Red kneza Domagoja s ogrlicom

Orden zlatnog grba sa
mačevima

Orden zlatnog ljiljana
sa zlatnim vijencem

Orden zlatnog ljiljana
sa srebrenim vijencem

Medalja za hrabrost

Medalja pobjeda

Medalja otpora

Medalja za vojne zasluge

Polijska medalja za hrabrost

Zlatna policijska značka-zvijezda

Mjesečni novčani dodatak iz stava 1. ovog člana, za ratna priznanja ili odlikovanja: Srebrena policijska zvijezda i Srebreni štit-iznosi 25% od osnovice.

Mjesečni novčani dodatak iz stava 1. ovog člana, za ratno priznanje Red hrvatskog pletera- iznosi 10% od osnovice.

Nosioci ratnog priznanja ili odlikovanja, koji to priznanje ili odlikovanje nisu dobili u skladu sa odredbama člana 1. i člana 2. stav 1. ovog zakona, ne mogu koristiti prava prema ovom zakonu.

Član 6.

Članovi uže porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja iz člana 2. st. 2 i 3. ovog zakona, kao i članovi porodice korisnika prava iz člana 5. ovog zakona, nakon njegove smrti imaju pravo, odnosno naslijeđuju pravo na mjesečni novčani dodatak iz člana 5. ovog zakona.

Bračni drug poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja ima pravo na mjesečni novčani dodatak bez obzira na godine starosti i prihode.

Djeca rojena u braku ili van braka, usvojenici i pastorčad poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja imaju pravo na mjesečni novčani dodatak, ukoliko ispunjavaju uslove iz člana 20. stav 1. tačka 2. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.

Roditeljima neženjenog poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja koji iza sebe nije ostavio porod, pripada pravo na mjesečni novčani dodatak u iznosu propisanom za lica iz člana 5. ovog zakona.

Ukoliko dva ili više članova uže porodice, ispunjavaju uslove za korišćenje prava na mjesečni novčani dodatak, utvrđuje se jedan mjesečni novčani dodatak iz člana 5. ovog zakona i dijeli se na pripadajuće jednake dijelove, odnosno priznaje se u jednakim srazmjernim pripadajućim iznosima.

Član 7.

Pravo na mjesečni novčani dodatak prema ovom zakonu, može se koristiti samo po osnovu jednog ratnog priznanja ili odlikovanja, po izboru korisnika prava.

IV - POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MJESEČNI NOVČANI DODATAK

Član 8.

Postupak za ostvarivanje prava na mjesečni novčani dodatak po ovom zakonu, pokreće se po zahtjevu stranke, koji se podnosi opštinskoj službi nadležnoj za boračko-invalidsku zaštitu (u daljnjem tekstu: opštinska služba).

Izuzetno, lica iz člana 2. ovog zakona sa prebivalištem u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, zahtjev podnose odjelu Vlade Brčko Distrikta nadležnom za boračko-invalidsku zaštitu, lica sa prebivalištem u Republici Srpskoj koja su korisnici prava na invalidninu prema Zakonu o pravima boraca i članova njihovih porodica, zahtjev podnose kantonalnom organu nadležnom za boračko-invalidsku zaštitu, a lica sa prebivalištem u Republici Srpskoj, koja nisu korisnici prava na invalidninu po Zakonu o pravima boraca i članova njihovih porodica, zahtjev podnose Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo).

Član 9.

Činjenica da je lice nosilac ratnog priznanja ili odlikovanja iz člana 2. stav 1. ovog zakona, utvrđuje se na osnovu uvjerenja koja izdaju organi uprave koji o tim činjenicama vode službene evidencije i to:

- nadležna služba Predsjedništva Bosne i Hercegovine za ratna odlikovanja;
- Federalno ministarstvo odbrane za dobitnike ratnih priznanja pripadnika Armije Republike Bosne i Hercegovine i Hrvatskog vijeća obrane;
- Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova za dobitnike ratnih priznanja Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 10.

Opštinska služba, nadležni odjel Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonalni organ uprave nadležan za boračko-invalidsku zaštitu, dužni su da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, pribave potrebnu dokumentaciju i uz obrazložen prijedlog dostave na rješavanje Federalnom ministarstvu.

O pravu na mjesečni novčani dodatak rješava se na osnovu zahtjeva, dokumentacije i obrazloženog prijedloga. Federalno ministarstvo odlukom utvrđuje: pravo na mjesečni novčani dodatak podnosioca zahtjeva, visinu osnovice i procenat iz člana 5. ovog zakona, na osnovu koje se donosi rješenje o novčanom iznosu mjesečnog novčanog dodatka.

Član 11.

Na osnovu odluke Federalnog ministarstva, licima iz člana 2. ovog zakona, rješenje o visini iznosa mjesečnog novčanog dodatka u skladu sa čl. 5 i 6. ovog zakona, donosi i isplatu vrši Federalno ministarstvo, za lica koja imaju prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine i za lica sa prebivalištem u Republici Srpskoj, ukoliko nisu korisnici invalidnine prema Zakonu o pravima boraca i članova njihovih porodica.

Mjesečni novčani dodatak iz čl. 5 i 6. ovog zakona, ne utiče na korišćenje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, koju nezaposleno lice prima prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica, kao ni na ostala prava koja lica iz člana 2. ovog zakona ostvaruju prema drugim propisima.

Član 12.

U postupku za rješavanje o pravima prema ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Odluka iz člana 10. stav 3. ovog zakona i rješenje iz člana 11. ovog zakona su konačni u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

V - POVOLJNIJI USLOVI PENZIONISANJA

Član 13.

Dobitnik ratnog priznanja ili odlikovanja iz člana 2. stav 1. ovog zakona, stiče pravo na punu starosnu penziju sa navršenih 35 godina penzijskog staža bez obzira na godine života, odnosno pravo na starosnu penziju kada navrší 55 godina života i najmanje 20 godina penzijskog staža, pod uslovima i na način propisan Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH" br. 29/98, 49/00 i 32/01).

VI - OBEZBJEĐENJE SREDSTAVA I ISPLATA

Član 14.

Sredstva za ostvarivanje i korišćenje prava na mjesečni novčani dodatak prema ovom zakonu, obezbjeđuje se iz Buxeta Federacije.

Član 15.

Kantonalni organi nadležni za boračko-invalidsku zaštitu, opštinske službe i nadležni odjel Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, vode evidencije sa svim potrebnim podacima o korisnicima prava prema ovom zakonu i promjenama koje su od uticaja na pravo, visinu i prestanak prava i o tome dostavljaju izvještaje i podatke Federalnom ministarstvu, koje vodi centralnu evidenciju o korisnicima prava prema ovom zakonu.

Način vojenja evidencije iz stava 1. ovog člana, rok za dostavu i obrasce izvještaja propisuje federalni ministar za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (u daljnjem tekstu: federalni ministar).

VII - KORIŠĆENJE I PRESTANAK PRAVA

Član 16.

Prava prema ovom zakonu pripadaju od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva i mogu se koristiti dok postoje uslovi za korišćenje tih prava propisani ovim zakonom.

Član 17.

Prava prema ovom zakonu ne mogu se ostvariti i prestaju u slučajevima utvrjenim u čl. 36 i 37. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.

Prava iz čl. 5, 6 i 13. ovog zakona, ne mogu koristiti lica koja po istom osnovu primaju penziju ili drugu naknadu od druge države.

Korisnik prava dužan je, nadležnoj opštinskoj službi, odnosno nadležnom odjelu Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležnom kantonalnom organu uprave i Federalnom ministarstvu, prijaviti svaku promjenu, koja utiče na korišćenje, obim ili prestanak prava u roku od 15 dana od dana nastanka promjene. Promjena utiče na pravo od prvog dana narednog mjeseca po nastaloj promjeni.

Promjene koje utiču na korišćenje, obim ili prestanak prava po službenoj dužnosti prati opštinska služba, nadležni odjel Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležni kantonalni organ uprave i Federalno ministarstvo, svako u okviru svoje nadležnosti.

Lice kome je isplaćeno novčano primanje prema ovom zakonu, na koje nije imalo pravo, dužno je vratiti primljeni iznos pod uslovima iz člana 56. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.

VIII - TROŠKOVI POSTUPKA

Član 18.

Troškove postupka, u vezi sa ostvarivanjem prava prema ovom zakonu, snosi organ uprave, upravna ustanova, institucija, javno preduzeće i drugi korisnik javnih prihoda, koji vodi postupak.

U postupku za ostvarivanje prava, prema ovom zakonu, ne plaća se taksa.

Mjesečni novčani dodatak, prema ovom zakonu smatra se posebnim dodatkom koji nema karakter plate i na njega se ne plaćaju porezi i doprinosi.

IX - KAZNENE ODREDBE

Član 19.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kazniće se institucija, javno preduzeće i drugi korisnik javnih prihoda, koji ne donese, odnosno koji ne izvršava rješenje o pravu i visini mjesečnog novčanog dodatka u skladu sa odredbom člana 11. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM i odgovorno lice u organu uprave, upravnoj organizaciji, instituciji, javnom preduzeću i drugom korisniku javnih prihoda.

X - NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 20.

Federalno ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Federalni ministar će, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti bliže propise i instrukcije neophodne za primjenu ovog zakona.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

Federalno ministarstvo odbrane i Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, izvršiti provjeru izdatih ratnih priznanja, odnosno uvjerenja o dobitnicima ratnih priznanja obuhvaćenih članom 2. ovog zakona.

Federalni ministar odbrane i federalni ministar unutrašnjih poslova donijet će propise kojima će se bliže urediti uslovi, postupak i osnov za izdavanja uvjerenja iz člana 9. ovog zakona.

Član 22.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će posebnom odlukom urediti prava nosilaca "Partizanske spomenice 1941".

Odluka iz stava 1. ovog člana primjenjivaće se počev od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivaće se od 1. januara 2006. godine.